

T.C.
TRABZON VALİLİĞİ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
I. DÖNEM I. YAZILI SINAVI (İL GENELİ ORTAK)
SOSYAL BİLGİLER
(CEVAP ANAHTARI)
7. SINIF

1. Ayla, okulun ilk gününü akşam annesine şöyle anlattı:

Büyük bir heyecanla okula girdim, yeni insanlar ve bilmediğim bir ortamdı. Sabah bahçede dolaşırken etrafımda gördüğüm öğrenciler acaba bizim sınıfta mı diye düşündüm. Bayrak töreninden sonra gülümseyerek sınıfa girdim, sınıftakilerin birçoğu bana sıcak davrandı. Benimle göz teması kurdular, beden hareketlerinden beni sevdiğini hissettim. İçlerinden biri yanıma yaklaşarak "Hoş geldin." dedi.

Yukarıda verilen parçaya göre Ayla, okulun ilk gününde hangi iletişim türlerini kullandığını yazınız. (10 Puan)

Sözlü iletişim (5)
Sözsüz iletişim (5)

2 İnsanlar, toplumda iletişim hâlinde yaşadıkları için gerek bireysel gerek toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanmalıdırlar.

Olumlu iletişim kurarken dikkat etmemiz gereken davranışlardan beş tanesini yazınız. (15 Puan)

Tatlı dil kullanmak
İnsanlarla güler yüzle selamlaşmak
Empati kurmak
Etkin dinleyici olmak
Göz teması kurmak
İnsanlara sevgi ve saygıyla yaklaşmak
Farklı fikirlere saygılı olmak
İnsanların iyi ve kötü günlerinde yanlarında olmak

Tanıdıklarımızın hal ve hatırlarını sormak
Sözlerimizde ve davranışlarımızda samimi olmak
Bireylerin farklılıklarıyla olduğu gibi kabul edilmesi
Önyargılı olmamak
Ben dilini kullanmak
Sen dilini kullanmamak
Lakap takmamak
Argo / küfür kullanmamak.....

Yazılan her doğru cevap (3) puan

3. Medya araçlarında meydana gelen gelişmeler ile hayatımızda hızlı değişimler yaşanmaktadır.

Yukarıdaki görsellerde medya araçlarının hayatımızda yarattığı değişimlere iki örnek durum verilmiştir.

Görsellere göre medya araçlarının hayatımızda meydana getirdiği değişimleri açıklayınız. (10 Puan)

Bilgiye ulaşım/Bilgi kaynağı: Geçmişte bilgi aramak için kütüphanelere gidilir ve kitap ya da ansiklopedilerden yararlanılırdı. Günümüzde bilgisayar, genel ağ, cep telefonu gibi araçlarla bilgiye çok hızlı ulaşılabilir. **(5 Puan)**

Çocuk oyunları: Geçmişte çocuklar arkadaşları ile beraber evlerinin dışında oynarken, günümüzde çocuklar daha çok evde teknolojik araçlarla bireysel oyunlar oynayıp teknolojik aletlerle vakit geçiriyorlar. **(5 Puan)**

4. İletişim teknolojilerinin yaygın olarak kullanılması ile kitleler arasındaki etkileşim artmıştır. Bu iletişim teknolojilerinden biri olan medya aracılığıyla insanlar istedikleri bilgiye ve görüntüye her an ulaşabilme imkânlarına sahip olmaktadır. Medya, aynı zamanda toplumlar arasındaki kültürel etkileşimin artmasında ve kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılmasında etkilidir.

Metinden hareketle medya araçlarına iki örnek vererek medyanın insanlara sağladığı yararları üç tanesini yazınız (15 Puan)

- Toplumlar ve kültür arası iletişim sağlanır.
- Kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılır.
- Aradığımız bilgiye görüntüye istediğimiz yerden ve istediğimiz zaman ulaşabilir.
- Sosyal medya aracılığıyla istedikleri bir bilgiyi insanlarla paylaşabilir.
- Olaylara tepkilerini farklı şekilde dile getirebilirler.
- Kamu hizmetleri ile ilgili birçok işlemi gerçekleştirebilirler(E-Devlet vergi ödeme, sınav başvurusu yapma, bilgi edinme gibi bir çok işlemlerini yapabilirler)
- Haber ve bilgiler hızlı bir şekilde yayılabilir.
- Sivil toplum kuruluşları bir araya gelip kamuoyu oluşturabilirler.
- İmza ve yardım kampanyaları düzenlenebilir.

Yararlarından her doğru cevap (3 Puan)

Örnekler: Gazete, dergi, radyo, televizyon, akıllı telefon, genel ağ **(3+3)**

5. Doğru bilgi alma hakkı, kitle iletişim araçlarından yararlanırken kullanabileceğimiz haklarımızdandır. Doğru bilgi alma hakkını kullanmada bireylere düşen görevler vardır.

Buna göre doğru bilgi alma hakkını kullanmada bireylere düşen görevlerden iki tanesini yazınız. (10 Puan)

- Seçici olmak.
- Haber ve kaynakların doğruluğunu güvenilir kaynaklardan sorgulamak/ farklı kaynaklardan araştırmak.
- Eleştirel gözle bakmak.
- Resmi genel ağ sitelerinden yararlanmak.
- Herhangi bir konuda yorum yapılırken öncelikle haberin ve olayın doğruluğu sorgulanmalıdır.

Yazılan her doğru cevap (5 Puan)

6. Akıllı işaretlerin gösterilmesinin amacını açıklayınız.(10 Puan)

Program öncesinde gösterilen bu işaretler sayesinde, programlar hakkında izleyicilerin bilgi sahibi olması sağlanarak çocuk ve gençlerin gelişimini olumsuz etkileyebilecek yayınlardan korunmalarını sağlamak.

(Akıllı işaretlerde programın hangi yaş grupları için uygun olduğu, şiddet içerip içermediği gibi uyarılar mevcuttur. Program öncesinde ekranda gösterilen bu işaretler, kişinin yaş grubuna uygunsa kişi programı izlemeli, uygun değilse izlememelidir.)

7. Kuruluş döneminde Osmanlı Devleti'nin siyasi bir güç olarak ortaya çıkmasında etkili olan beş unsuru (faktörü) yazınız? (15 Puan)

- Önemli ticaret yollarında kurulmuş olması,
- Diğer Türk beylikleri ile iyi geçinmiş olması,
- Gaza ve cihat politikası izlemesi,
- Güçsüz Bizans devletine sınır olması,
- Adil ve hoşgörülü bir politika izlemesi,
- Balkanlarda iskan politikası izlemiş olması,
- Sınır bölgesinde kurulmuş olması,
- Ahilerin desteğini alması,
- Merkezîyetçi bir politika izlemesi,
- Başarılı yöneticiler / Yetenekli devlet adamlarının iş başına gelmesi
- Doğudan gelen Türk /Müslüman katılımı,
- Çevrede (Balkanlarda-Anadolu) güçlü devlet olmaması,
- Sürekli doğudan gelen Türkmen göçleriyle nüfusunun ve askeri gücünün artması
- Jeopolitik konumu
- Ahilerin desteğini alması
- Kurulduğu bölgenin uç bölgesi olması ve Moğol baskısından uzak bulunması
- Güçlü bir ordu teşkilatının bulunması

Her doğru cevap (3 Puan)

8. Osmanlı Devletinin fethettiği yeni yerlere yönelik uyguladığı “İskân Politikasını” açıklayınız ve bu politikanın faydalarından iki tanesini yazınız? (15 Puan)

İskân Politikası: Osmanlı Devleti'nde Balkanlarda yeni fethedilen yerlere, Anadolu'dan gelen Türk-Müslüman topluluklarının yerleştirilmesidir. (7 Puan)

- Fethedilen yerlerde Türk nüfusu artmıştır.
- Fethedilen yerlerde Türk-İslam kültürü yaygınlaşmıştır.
- Balkanlar'da uzun bir süre egemenlik kurulmasını sağlamıştır.
- Anadolu'da güvenlik sağlanmıştır.
- Boş kalan araziler ekonomiye kazandırılmıştır.
- Göçebe Türkmenler yerleşik hayata geçirilmiştir.
- Doğudan gelen Türk- Müslüman topluluklar balkanlarda fethedilen yerlere yerleştirildi.

Yazılan her doğru faydası (4 Puan)